



ÅRSREDOVISNING

och verksamhetsberättelse **2023**

MEDBORGARSKOLAN Region Värmland-Örebro län/Mitt


medborgarskolan

Innehåll

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING 2023

INLEDNING 3

DET HÄR ÄR MEDBORGARSKOLAN ... 4-27

Våra deltagare i verksamheten..... 6-7

Vi finns för alla 10

Med kunskap och övning ökar tryggheten
vid kriser 12

Svenskundervisning för ukrainare ökar
integrationen 14

”Vi får unika plagg som ingen annan har” 15

Våra hållbarhetslöften: 18

Deltagarundersökning NKI 18

Genom släktforskning får historien liv ... 19

Jærven - musikalisk nostalgi 20

Stress - en framgångsrik
överlevnadsfunktion 21

Stort intresse för att ta jägarexamen ... 22

Kursledare 23

Musikglädje: ”Det ger så mycket att vara
med” 24

Teatervalvet låter små tänkare lösa stora
problem 25

Verksamhet i regionens kommuner ... 26-27

ÅRSREDOVISNING 2022 29

Året 2023 går att sammanfatta med orden expansion och förändring

EXPANSION

Året har präglats av en regionsförändring som genomfördes 1 juli. Då gick region Värmland-Örebro samman med region Mälardalen, Dalarna och Gävleborg. Medborgarskolan Mitt bildades som består av Värmland, Örebro Län, Sörmland, Västmanland, Uppland, Gävleborg och Dalarna. Förändring innebär ett större ansvar, en större region och en mer omfattande verksamhet. Under hösten har sedermera arbetet präglats av att få den nya regionen att fungera genom att införa nya roller, processer, rutiner, etc.

I oktober övertogs också en grundskola och ett fritids i Sunne, Ekeby skola. Skolan har drygt 100 elever och ca 20 medarbetare. Vi hälsar dem varmt välkomna till Medborgarskolan.

FÖRÄNDRING

Parallellt med expansionerna har tre större förändringsprocesser pågått. De har bestått av konsekvenser av samslagningen, att regeringen minskar statsbidragen samt att ett nytt bidragssystem för folkbildningen införs 2024.

En av konsekvenserna har varit två större neddragningar av antalet medarbetare. Den första föranleddes av regionsförändringen och tedde sig naturlig. När man går från 2,5 till 1 region är det flera roller som det inte behövs dubletter av. Dessutom led alla tre delar av en ansträngd ekonomi.

Nästa stora förändring kom sig av att regeringen vid årsskiftet skar ned anslagen till folkbildningen med nästan 15 %. Neddragningen resulterade i ytterligare en personalreduktion en mycket önskad förändring sett ur alla aspekter.

Den tredje förändringsprocessen bottnar i att Folkbildningsrådet inför ett nytt system för att fördela statsbidraget. Bidragssystemet går från att vara ett kvantitativt till ett kvalitativt system och införs vid årsskiftet 23/24.

LÅT FOLKBILDNINGEN UTVECKLAS MED FRAMTIDEN

Folkbildningen är fundamentet för föreningslivet, navet i den klassiska, demokratiska fostran och i många fall även till att bli politiker. Vi vet, genom en avhandling från Jönköpings Universitet, att de nyanlända som varit aktiva i ett studieförbund får bättre självförtroende, kommer snabbare in i både samhället och i arbetslivet. Alltså inkluderas och integreras dessa snabbare genom oss.

Vidare vet vi att studieförbunden är en mycket viktig del i det svenska musikundret och att många utvecklar intressen och sin personlighet inom verksamheten...

Hittills har detta tagits för givet, men nu vill regeringen ändra på det. Debatten har blossat upp om att staten i en allt större utsträckning ska styra tillgängliga medel till folkhögskolor och studieförbund...

Studieförbunden är och vill förbli "infrastrukturen" för föreningslivet, för delar av demokratiprocessen, för att minska ensamheten och klyftorna i samhället. Låt oss få behålla pengarna och utvecklas med samtiden!

Tack till alla kämpar, alla cirkelledare, kulturarbetare, musiker, ledare, föreläsare och deltagare som ständigt är på hugget och vill dela med sig av kunskap och erfarenheter. Tack folkbildningen i Sverige för tiden som varit och för den blomstrande framtid som är vår!

Marcus Andersson

Marcus Andersson,

Regionchef, Medborgarskolan Mitt





DET HÄR ÄR MEDBORGARSKOLAN

Medborgarskolan region Mitt är ett studieförbund som erbjuder folkbildning, uppdragsutbildningar och skolverksamhet. Vi finns i 26 av regionens 76 kommuner och vår verksamhet bygger på en humanistisk värdegrund med individen i centrum.

Våra kurser, studiecirklar och kulturaktiviteter spänner över många olika ämnesområden – allt från musik, dans och språk till asylverksamhet och jägarexamen. Vi driver också en förskola, F-6 skola, gymnasieskola och YH-utbildning samt erbjuder kompetensutveckling och uppdragsutbildningar till offentliga och privata aktörer. Vi är en viktig aktör i civilsamhället som snabbt kan möjliggöra och skapa verksamhet utifrån uppkomna behov. Under året har vi bl a skapat verksamhet för vuxna och barn som flytt från Ukraina. Vi har erbjudit trygga rum och meningsfulla aktiviteter, så som dans, matlagning och stickning.

Vi får statsbidrag för den del av verksamheten som är folkbildning. Här har vi ett stort utbud av kurser inom många olika ämnesområden. Vi ordnar också studiecirklar tillsammans med privatpersoner och föreningar. Vi framför ett stort antal kulturarrangemang på t ex vårdboenden.

Den gemensamma nämnaren för folkbildningen är att den är fri och frivillig samt att den styrs av individens egna intressen. Genom att erbjuda människor möjlighet till livslångt lärande stärker vi demokratin och bidrar till samhällsnytta.

VÅRA KÄRNVÄRDEN

Våra fyra kärnvärden ska ligga till grund för alla våra verksamheter.

Individen i centrum

Varje människa är unik. Vi sätter individen i centrum och vill att var och en som kommer till oss ska ha möjlighet att utvecklas efter sina egna behov, förutsättningar och önskemål. Alla människor har frihet och ansvar att påverka sin egen och samhällets utveckling.

Utveckling i samverkan

Vi tror att människor utvecklas bäst i samverkan med andra. Därför vill vi skapa mötesplatser där ett givande och tagande får alla att känna delaktighet. Med nya kunskaper, ökat självförtroende och sociala nätverk får människor möjligheter och styrka att själva utforma och påverka sina liv.

Ömsesidig respekt

Vi är alla lika mycket värda; varje människa är värdefull bara för att hon finns till. Samtidigt har vi alla både ansvar och skyldigheter mot varandra. Humanism innebär medmänsklighet och förståelse för oliktankande och för andra kulturer.

Kunskapens egenvärde

All kunskap är värdefull. Insiktsfulla människor är en tillgång i det demokratiska samhället och kan motverka negativa trender och tendenser i vår omvärld. För oss är all kunskap lika mycket värd, oavsett nivå, ambition eller inriktning.

STATENS 4 SYFTEN OCH MÅL MED FOLKBILDNINGEN

Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.

1. Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin.

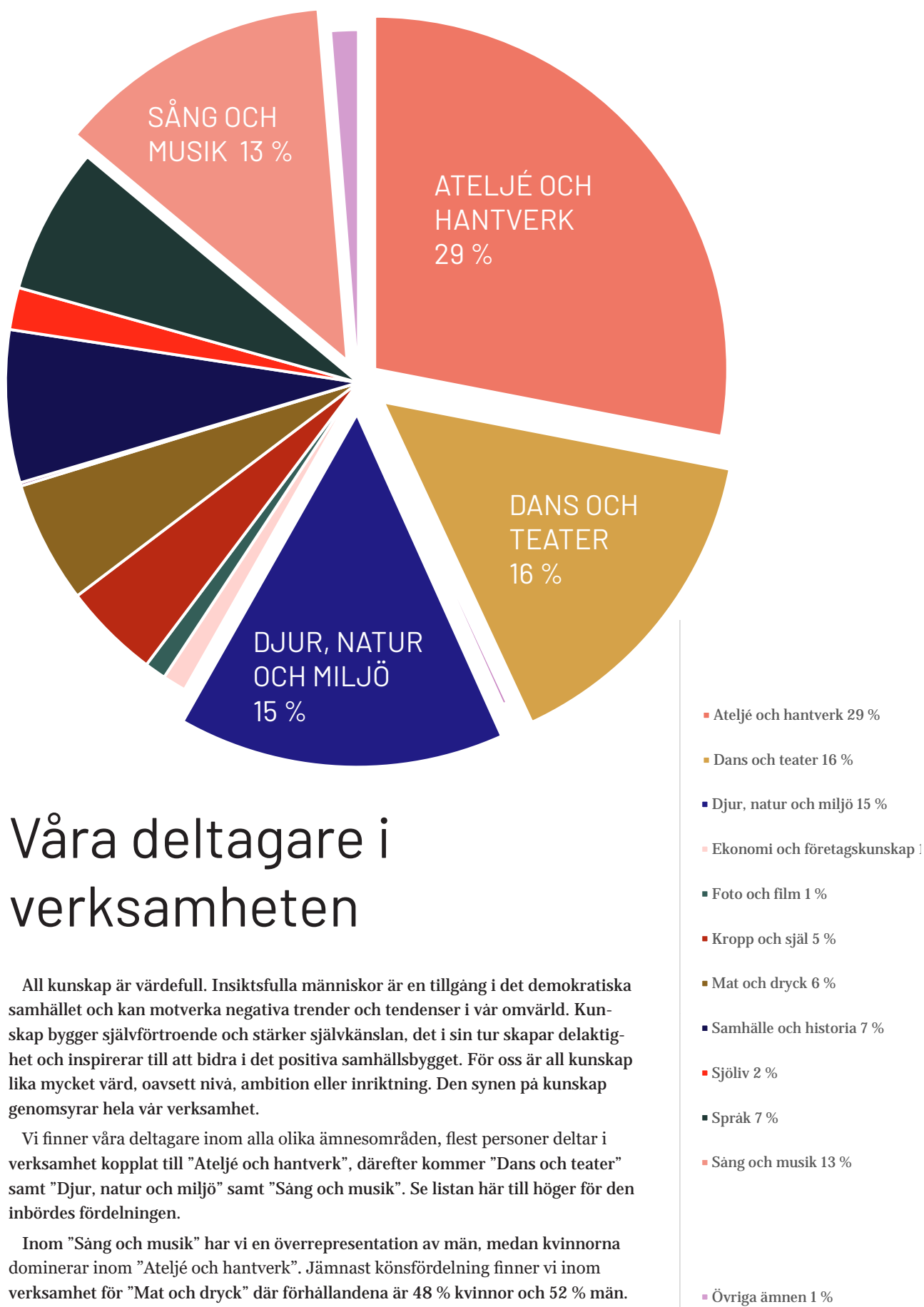
2. Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.

3. Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.

4. Bidra till att bredda intresset för och att öka delaktigheten i kulturlivet.

Medborgarskolan styr, planerar, genomför och utvärderar all sin folkbildningsverksamhet mot statens fyra syften.





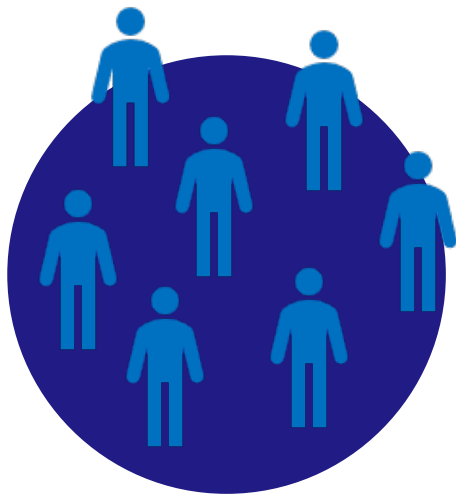
Våra deltagare i verksamheten

All kunskap är värdefull. Insiktsfulla människor är en tillgång i det demokratiska samhället och kan motverka negativa trender och tendenser i vår omvärld. Kunskap bygger självförtroende och stärker självkänslan, det i sin tur skapar delaktighet och inspirerar till att bidra i det positiva samhällsbygget. För oss är all kunskap lika mycket värd, oavsett nivå, ambition eller inriktning. Den synen på kunskap genomsyrar hela vår verksamhet.

Vi finner våra deltagare inom alla olika ämnesområden, flest personer deltar i verksamhet kopplat till "Ateljé och hantverk", därefter kommer "Dans och teater" samt "Djur, natur och miljö" samt "Sång och musik". Se listan här till höger för den inbördes fördelningen.

Inom "Sång och musik" har vi en överrepresentation av män, medan kvinnorna dominerar inom "Ateljé och hantverk". Jämnast könsfördelning finner vi inom verksamhet för "Mat och dryck" där förhållandena är 48 % kvinnor och 52 % män.

Mötesplatser



FOLKBILDNING SKAPAR NYA MÖTEN SOM STÄRKER CIVILSAMHÄLLET.

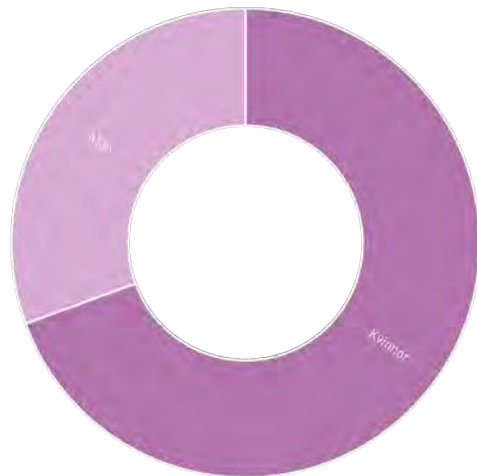
Sveriges riksdag antog 2014 en ny folkbildningsproposition, Allas kunskap – allas bildning. I den slog man fast att "Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling i samhället". Folkbildningen är en del av det svenska civilsamhället och spelar en viktig roll för den svenska demokratin.

Vi inom Medborgarskolan är övertygade om att människor utvecklas genom att mötas. Att möta personer med samma intresse i en studiecirkel, personer som man kanske aldrig annars skulle ha träffat, ger nya insikter och förståelse, vilket är en grundpelare i ett demokratiskt samhälle. Speciellt i vår öppna studiecirkelverksamhet, dit vem som helst kan anmäla sig och delta, möts människor från olika åldersgrupper, bakgrunder, kön eller andra tillhörigheter. För oss är därför den öppna verksamheten en mycket viktig del av folkbildningsverksamheten.

Under 2023 skapade Medborgarskolan Region Värmland-Örebro och nya region Mitt 1266 st möjligheter till denna typ av möten genom våra öppna studiecirkel. I genomsnitt deltog närmare åtta* personer i varje cirkel, vilket i teorin gett 9589 unika individer möjlighet att möta minst sex andra nya personer som de kanske inte annars skulle ha träffat. Detta innebär totalt 63 000 nya möten.

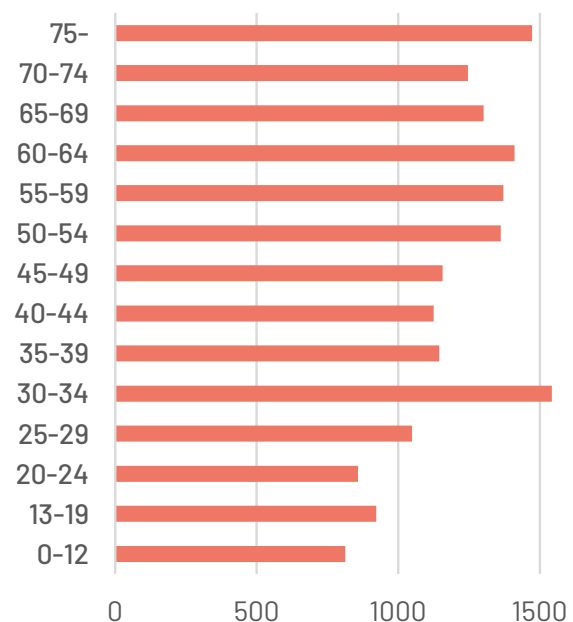
* 7,57 Antal deltagare/antal arrangemang

Könsfördelning

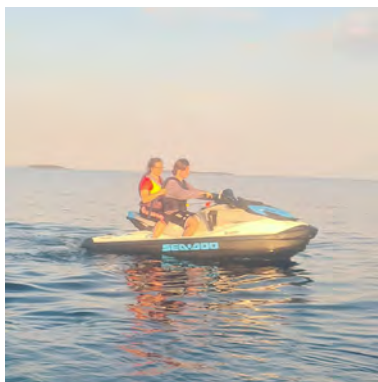


I vår verksamhet finns såväl unga som gamla, barn och seniorer, hundägare, kontorister, dansare, tandläkare, drömmare och realister. 100% unika individer.

ÅLDERSFÖRDELNING



Ett lustfyllt och livslångt lärandet är en pelare inom Medborgarskolan. Vi strävar efter att erbjuda alla en plats att stilla sin nyfikenhet och göda sin vetgirighet under livets alla skeenden.





*Ett sammanhang
att längta till*



Vi finns för alla

TEXT: MARIE STENQUIST | FOTO: JESPER ANHEDE

Visste du att Medborgarskolan Mitt har verksamhet för alla åldrar? En del säger att Medborgarskolans utbud sträcker sig från vaggan till graven, vilket inte är helt fel.

I Säfte driver vi förskolan Kullerbyttan, som är en icke vinstdrivande förskola för barn mellan 1 och 6 år. Bland Medborgarskolans äldsta deltagare hittar vi allt från huggade danselever hos dansskolan Entré, som är närmre 90 år, samt att vi har verksamheten Kultur i värden (KIV), där vi åker ut till olika äldreboenden och erbjuder just kultur i form av bland annat diktläsning.

Kullerbyttan och KIV kanske hör till "ytterligheterna" på livslinjen och däremellan har vi så mycket annan verksamhet för alla åldrar. Utöver studiecirkel och kurser driver vi även en grundskola för barn som går årskurs F-6, ett tillhörande fritids i Sunne, samt en gymnasieskola i Karlstad.

För oss är det rikedom. Att kunna erbjuda bildning och utbildning för alla åldrar. För alla i samhället, oavsett bakgrund eller klasstillhörighet.

Begreppet rikedom eller att vara rik kan betyda så mycket, beroende på vem man frågar samt i vilken kontext man sätter frågan.

Vi valde att fråga några av våra härliga förskolebarn på Kullerbyttan när de anser att man är rik.



NÄR ÄR MAN RIK?

TEXT & FOTO: EMILY KORSTANJE



– När man har pengar. Jag har en mun, ögon, näsa, fötter, rygg och halsen. Jag är glad och inte arg.

Jamel Amara
5 år och 3 månader



– När man är glad och när man har en nyckel och har mycket choklad.

Wendela Fredriksson
3 år och 3 månader



– När man har ben och fötter och händer. Då går man till mig. Otilia min vän har riktiga pengar.

Leo Winberg
4 år och 8 månader



– När jag kan äta italiensk glass. Jordgubbsglass.

Julia Fabbrianesi
4 år och 11 månader

Passionärerna hittar rikedom på ålderns höst

TEXT: CAMILLA DANIELSSON

En kylig höstdag omsluts jag av storslagen värme i ett oväntat sammanhang. Jag har fått i uppdrag att skriva en artikel om några pensionärer, eller snarare passionärer, som hittat nya sätt att känna sig lite rikare på ålderns höst. För rikedom behöver inte handla om pengar på banken eller dyrbara ägodelar, det kan lika väl handla om nya kunskaper, goda vänner, gemenskap och ett alldeles eget sammanhang att längta till. Att hitta en passion som berikar livet och ägna sig helhjärtat åt den.



Håkan Bengtsson är samordnare i en matlagningsgrupp som kallar sig Pig Ham-gänget. De är tio glada matälskare som varje onsdag träffas klockan 9-13 i Medborgarskolans ny-rustade fräscha kök. De är uppdelade i tre grupper som turas om att ansvara för morgonfika, lunch och dessert.

– Vi planerar och handlar innan, lagar maten och sitter sedan tillsammans och äter. Det är väldigt trevligt och vi har givande diskussioner om allt möjligt, säger Håkan med värme i rösten.

Han berättar att gruppen funnits sedan 1997 och att det är sällsynt att någon hoppar av. Den sociala samvaron är mycket betydelsefull och Håkan saknar onsdagsträffarna under sommaruppehållet. Han avslöjar att Pig Ham-gänget även åker på kryss-

ning till Åland tillsammans två gånger om året; så de har mycket roligt att se fram emot.

Ett annat gäng passionärer består av sex stycken musikälskande bandmedlemmar. De träffas varje fredag i Medborgarskolans replokal och musicerar tillsammans. Bengt Knutsson är ledare för denna grupp och berättar med stort engagemang om hur musikträffarna berikar hans liv.

– Det är en väldigt trevlig samvaro varje fredag. Vi spelar sådant som vi tycker om och har mycket pop, country och visor på repertoaren.

Det är främst gitarrer och bas i nu-läget och nu under termin två finns tankar på att våga sig på lite mer avancerade arrangemang och stämsång, berättar Bengt som har spelat mycket musik i sitt liv och som även mötte

sin livskamrat i musiksammanhang. De träffades i en kör och delar således känslan för musiken.

– Musik är ett fantastiskt sätt att hålla igång både kroppen och hjärnan när man blir lite äldre. Vi försöker hålla igång tillsammans och förutom att musicera så gör vi exempelvis varje vecka upp en veckomeny där vi lägger till förslag på vin och musik.

Att musiken finns med som ett positivt inslag i livet för Bengt är uppenbart. När vi pratat klart ska han göra sig redo för att åka in till stan från lantstället och träffa gänget i replokalen. Det är ju äntligen fredag!



Keramik

Alla vill lära sig arbeta med lera, därför har vi under året rustat och utökat våra lokaler, vi har engagerat fler kursledare och breddat vårt utbud av kurser.

Under 2023 har 1721 deltagare lärt sig dreja, skulptera, ringla, glasera..tillsammans med andra.

Med kunskap och övning ökar tryggheten vid kriser

TEXT: HELENA VINCENT FOTO: CHRISTIAN LINDELL

Har du koll på vad som är ditt ansvar vid ett större elavbrott, skogsbrand eller i värsta fall en väpnad konflikt. Vet du vad du ska göra, och vet du hur du förväntas och kan bidra till totalförsvaret?

Vi har pratat med Göran Fogelstöm som är verksamhetsansvarig vid Civilförsvarsförbundet i Örebro län som samarbetar med Medborgarskolan. Görans engagemang började som medlem i Frivilliga resursgruppen (FRG), ett engagemang som övergick till en projektanställning på Civilförsvarsförbundet och nu jobbar han heltid med att höja totalförsvarsförmågan och bland annat stärka människors kunskaper om krisberedskap. Som en del i detta arrangerades Krisberedskapsdagen i Örebro och inleder den rikstäckande Beredskapsveckan som initierats av Myndigheten för samhällsberedskap.

Det förändrade världsläget har ökat intresset för frågor som rör såväl total- som civilförsvaret och många människor bottnar i sina grundvärderingar och söker möjligheter att hjälpa till berättar Göran. De ser en

ökning med 40-50 procent av personer som vill engagera sig i bland annat Frivilliga resursgruppen (FRG) som hjälper till vid samhällsstörningar där inte kommunen räcker till. Han menar också att allvaret i det frivilliga engagemanget har ökat dramatiskt under senare tid, eftersom de inte bara förväntas hjälpa till vid till exempel skogsbränder utan också vid en väpnad konflikt, dvs krig. En viktig del av Civilförsvarsförbundets verksamhet är därför att utbilda medlemmarna inom ett flertal områden för att klara av de påfrestningar som det kan betyda att agera i en krissituation, såväl i mötet med människor i kris som att organisera en insats.

Under krisberedskapsdagen erbjöds flera föreläsningar och workshops liksom utställningar. Dagen anordnades av Civilförsvarsförbundet i samarbete med Medborgarskolan och syftade till att öka medvetenheten om krisberedskap och hur man kan förbereda sig för olika typer av kriser. Instruktioner inom säkerhet, första hjälpen, krisberedskap med mera fanns på plats.



Rik på keramik

TEXT: CAMILLA DANIELSSON

Alla som någon gång har stått bredvid och sett på när någon drejar vet hur enkelt, smidigt och tillfredsställande det ser ut. Tar man sedan chansen att prova samma sak själv så slutar det sannolikt i ett kladdigt, oformligt kaos och ett oidentifierbart objekt som slafsar runt på drejskivan medan man intalar sig själv med stor övertygelse att nästa försök garanterat kommer sluta med succé. För har man en gång testat, så vill man göra det igen.

Ronja Ejdestig började nyligen som kursledare på Medborgarskolan och har hållit på med lera sedan hon var barn. Hennes mamma gjorde trolldag och de skapade tillsammans, något som Ronja minns med glädje och tacksamhet.

– Mamma tog det jag skapade på väldigt stort allvar redan från början. Hon benämnde det som konst och man fick verkligen lov att vara stolt över det man skapat. Det var fint.

I hennes släkt finns många konstnärliga människor som utövar olika konstformer men det är leran som stannat kvar hos Ronja. Hon uppskattar det oändliga i en lerklump, att den kan formas och omskapas om och om igen. Leran är ett material som liksom aldrig dör.

Ronja beskriver sina kursdeltagare som modiga människor. Från att inte veta hur man gör till att med stolthet dricka pauskaffet ur sin egenhändigt skapade mugg är stort och hon ser en massa olika läroprocesser träda fram under kursens gång.

– Det roligaste är ju när någon vågar kliva utanför sin comfort zone och testa något nytt. Då är det alltid någon mer som plötsligt hänger på och så vips, en persons modiga steg påverkar hela gruppen. Då blir jag stolt, säger Ronja med värme i rösten.

Ronja tipsar om att egenhändigt skapade konstföremål som slipats och målats är den perfekta presenten att ge bort och på frågan om hur lera och keramik i övrigt kan berika livet kommer svaret omedelbart.

– Det är bästa terapin under dystra stunder. Under perioder när livet känns tungt eller övermäktigt kan en drejskiva bjuda på den mest befriande formen av återhämtning, förklarar Ronja, och ja... jag förstår precis vad hon menar.



Svenskundervisning för ukrainare ökar integrationen

TEXT & FOTO: MARIE STENQUIST

I flera av klassrummen i gamla Älvkullegymnasiet i Karlstad pågår undervisning. Det är Medborgarskolans utbildningar för ukrainare som är i full gång. Utbildningarna startade i januari och kommer pågå fram till augusti.

En av deltagarna är Max Yevgheniia. Han är här för att lära sig mer svenska, men även få hjälp med att skriva jobbansökningar, nätverka och förhoppningsvis hitta ett jobb. Det är nämligen det som är ett av målen med utbildningen. Att deltagarna ska ta sig närmare en etablering i det svenska samhället och på den svenska arbetsmarknaden.

Max kan dock redan en hel del svenska, eftersom han för sju år sedan bodde i Sverige och arbetade som djurskötare.

- Efter min utbildning sökte jag mig till Sverige eftersom jag fick jobb i Kalmar. Här bodde jag och arbetade några år. Jag är utbildad djurskötare med inriktning mot boskapsdjur, förklarar han.

Efter en tid tog han även över sin fru och deras barn, men när barnen blev äldre valde familjen att flytta tillbaka till Ukraina. Där bodde de sedan tills kriget bröt ut. Max berättar att de i Ukraina bodde i en stad långt söderut, där grannstaden numera är helt ockuperad av Ryssland.

- Vi lämnade lägenheten och allt som fanns i den för att fly. Vad jag vet just nu står huset kvar, men många grannhus är sönderbombade. Vi har fortfarande många släktingar och vänner som bor kvar. Till exempel min mormor. Hon är gammal och sjuk och orkar inte fly, därför är hon kvar. De lever i misär, utan el och med ständig rädsla.

Max berättar att de följer vad som händer i hemlandet, men att det ibland blir för mycket. När nyheterna kommer på tv:n stänger de av.

- Vi orkar inte kolla, det som händer gör mig så lessen. Istället försöker vi fokusera på nuet. Det är ingen idé att planera eftersom vi inte vet vad som kommer hända. Vi försöker leva i nuet. Våra barn går i skola och jag och min fru är med på Medborgarskolans undervisning här, vilket vi tycker är bra. Förhoppningsvis får vi också jobb snart.

Redan i dag arbetar Max, men det är ett ideellt arbete.

- Jag är volontär på ett ställe för hemlösa. Det ger mig bra träning i språket och det känns fint att kunna hjälpa till. Men såklart behöver jag även ett avlönat jobb.

Vad det gäller Medborgarskolans utbildningsverksamhet som riktar sig till ukrainare startade verksamheten i början av året och projektet kommer pågå fram till augusti. Målet är att ta emot och hjälpa 105 personer med att lära sig svenska, skriva cv, utbilda i samhällskunskap med mera.

- Vi samarbetar bland annat med länsstyrelsen som hjälper till att lotsa ukrainare till vår verksamhet. Intresset är stort bland de som bor i Karlstad med omnejd, säger Stefan och tillägger att Medborgarskolan redan från början såg behovet av transport för många deltagare.

- Vi vet hur tight de har det ekonomiskt, därför tog vi beslut redan från början om att betala busskort till de som behövde för att de ska kunna komma hit.





“Vi får unika plagg som ingen annan har”

TEXT & FOTO: KRISTINA GREEN

I cirkeln i Arvika tillverkas skjortor, klänningar, byxor och underkläder. Varenda söm är gjord med kärlek till plagget.

– Det är mycket inspirerande, det blir plagg som ingen annan har, säger cirkelledaren Christina Jonsson.

En gång i veckan surrar symaskinerna för fullt i Rackstads hembygdsgård. Sycirkeln träffas, delar erfarenheter och syr. Varje deltagare tillverkar sina egna plagg och det kan vara allt från en skjorta, ett par byxor eller en klänning till kommande festligheter. Alla är överens om att det är just det unika som lockar. Att det bara finns ett exemplar av varje plagg.

– Så är det, det är roligt att kunna bära ett klädesplagg som dels är unikt, ingen annan har det, men som också sitter som det ska. Kläderna blir precis anpassade efter våra egna storlekar, säger Christina.

Deltagarna hjälps åt med provning.

– Att vara flera gör det möjligt. Behöver någon hjälp med att nåla in och anpassa så är vi där och hjälper varandra. Det är detsamma med mönster eller tyger, vi pratar ihop oss och skickar efter. Kommer man till cirkeln och är nybörjare så hjälps vi åt allihop och det finns alltid något mönster att låna, säger Christina som även gått kurser i att sy bad- och underkläder och kan tipsa deltagarna i det.

– Jag började egentligen här för att jag ville ha lite egen tid när barnen var små. Då startade vi med lapptechnik som senare kompletterades med klädsömnad. Det har varit så roligt att jag fortsatt under många år. Vi är ett härligt gäng i blandade åldrar och vi kan prata om allt mellan himmel och jord. Men vill man sitta tyst när man jobbar går ju det också bra, säger Susanne Holmqvist.



Sygruppen började som en vanlig studiecirkel, men är nu en kamratcirkel.

– Vi vill inte bara gå några år och sedan sluta, för vi har så roligt. Vi träffas ibland privat och äter tillsammans, men har också åkt på mässor och gjort gemensamma resor för inköp av tyger, säger Christina.

Cirkeln får med jämna mellanrum nya deltagare.

– De är så välkomna i vår fina gemenskap, vi är cirka 10-12 personer varje gång i åldrarna 28 till 86 år. Man behöver ha med sig en egen eller lånad symaskin till träffen. När vi började så hade vi gamla hederliga symaskiner med raksöm och zickzack. Det funkar långt.

Karl-Johan Lejrin är enda killen i gänget. Än så länge.

– Det kommer säkert fler så småningom. Det gäller att våga upptäcka, prova och se vad kul detta är att skapa. Jag väver tyger och ville gärna kunna göra något av det, så jag anmälde mig för ett halvår sedan och har gjort både t-shirts och en jacka. Det känns fantastiskt att veta att just dessa exemplar är de enda i hela världen. Det som också är bra är att vi coachar varandra till att prova nya saker som man kanske inte skulle funderat ut på egen hand.

Fikarasten är viktig.

– Oh, ja och den är helig för oss! Då bryter vi och sitter och pratar, ibland bortåt en timme. Men det tar vi snart igen vid symaskinerna, säger Christina Jonsson.



Hårdrockskören gör succe!

HÅRDROCKS
KÖREN

Hårdrockskören kickstartade med gästspel från Stockholm och Borlänge med ett framträdande i Nicolaikyrkan under Live at Heart september 23. Örebrokören drog sen igång i september och över 80 personer anmälde sig för att sjunga Hårdrock. Kören har redan hunnit med flera framträdanden, bl. a har några av medlemmarna varit med på ett event med Bruce Dickinson i Stockholm. Under 2024 väntar flera inbokade arrangemang och antalet kördeltagare bara växer. Körledare i Örebro är Linda Lejon



Rik på musik

TEXT: CAMILLA DANIELSSON | FOTO: PRIVAT

Om man älskar musik så finns det få saker som kan berika ens liv på samma sätt som musiken. Känslan när man sätter den där tonen, lyssnar på den där låten eller tillåter sig att jamma loss bakom ratten på väg hem från jobbet bara för att det känns så otroligt skönt och befriande är svår att matcha. Musik har en bredd som få intressen har, eftersom man kan utöva det på så många olika sätt - sjunga, spela, lyssna, skapa, känna.

En som verkligen känner sig rik på musik är Angelica Åhman som sedan många år arbetar som kursledare i sång på Medborgarskolan i Örebro. Hon är dessutom musiklärare på Kunskapsskolan. Hennes musicerande började tidigt, redan som barn hade hon ett stort kulturintresse.

– Musik är ett fantastiskt sätt att få människor att höra samman. Det behöver inte handla om prestation utan det kan lika gärna vara fokus på den personliga utvecklingen.

Utan musik hade livet varit jättetråkigt, tycker Angelica. Så ofta det är möjligt tar hon del av olika kulturevenemang och den senaste tiden har det bland annat varit Live at Heart, en konsert med Kammarorkestern och en spelning med ett brasilianskt jazzband. Att gå på konsert är för henne som att gå ut och äta, förklarar hon. Man testar något nytt och får en upplevelse som berikar både kropp och själ.

DEN SJÄLVKLARA FRÅGAN TILL EN KURSLEDARE i sång är såklart om alla kan lära sig att sjunga. Angelica svarar att hon under alla sina år som lärare inom musik aldrig någonsin stött på en person som inte kunnat utveckla sin förmåga att använda rösten.

– Jag minns deltagare som grätit under de första lektionerna för att de tyckte om att sjunga men inte klarade av att höra sig själva, men som med ett par terminers träning kunde stå där och sjunga ut med stolthet i slutändan.

Angelica fortsätter att beskriva sina tankar kring kulturens betydelse i ett större perspektiv, att man i ett allt hårdare samhälle behöver få chansen att hitta mjuka värden. Hon menar att kulturen blir ett vaccin, som fungerar oavsett på vilket sätt man väljer att utöva den, och det, kära läsare, känns väl både betryggande och berikande?

”Musik är ett fantastiskt sätt att få människor att höra samman.”

Hållbart

Medborgarskolans arbete styrs av tre hållbarhetslöften:

VI SKA UTGÅ FRÅN SAMHÄLLETS BEHOV

Det innebär att uppfylla vårt uppdrag från stat och kommun, att skapa en långsiktig dialog med de kommuner där vi verkar, våra uppdragsgivare, samarbetspartners och andra aktörer och tillsammans arbeta för att bygga ett bättre samhälle. Vi ska vara lyhörda för de behov som finns i vår omgivning och använda våra resurser väl för att tillgodose dem.

VI SKA VARA EN SCHYSST ORGANISATION

Vi har ett ansvar att leva upp till och det betyder att vi ska bete oss schysst i alla led. Vi ska vara en ansvarsfull arbetsgivare och vi ska ta vårt miljöansvar. Vi ska vara en transparent organisation och leva som vi lär, vilket bland annat ges uttryck i de fyra kärnvärden som speglar vår humanistiska värdegrund.

VI SKA INSPIRERA VÅR OMVÄRLD

Att inspirera vår omvärld handlar om att ta vår roll som folkbildare, att erbjuda mötesplatser där människor kan träffas och utvecklas, att sprida kunskap och lustfyllt lärande, att främja innanförskap och bemöta alla människor med respekt.

NÖJD KUND INDEX

NKI

4,6

Andel som svarat 4-5 på resp. fråga, där betyget 5 är högst.

93%

Jag är nöjd med ledarens förmåga att skapa trivsel i gruppen.

89%

Jag är nöjd med ledarens pedagogiska förmåga.

96%

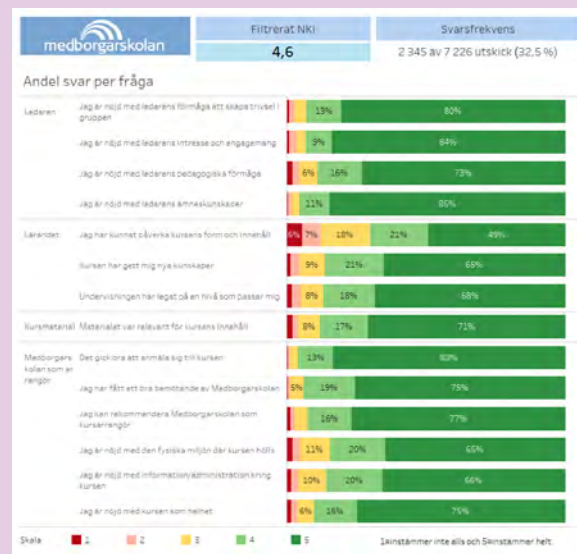
Jag är nöjd med ledarens ämneskunskaper.

86%

Kursen har gett mig nya kunskaper.

91%

Jag är nöjd med kursen som helhet.



Genom släktforskning får historien liv

TEXT: HELENA VINCENT

En helt ny värld öppnar sig när man börjar släktforska eller kanske mer korrekt, en svunnen värld. Historien förkroppsligas med hjälp av förfäders liv och umbäranden. Att släktforska betyder inte bara att man tittar på vem som är släkt med vem, eller vem som är farmors mor och mormors mor, utan med olika arkiv till hjälp målas livsöden, karaktärer och hela samhällen upp.

I kyrkoarkiven går att finna såväl var och hur människor bodde som vilket yrke de hade. Det står att läsa när de gifte sig och om de flyttade eller kanske till och med emigrerade till Amerika, prästen hade faktiskt koll på det mesta som hände i socknen. Till detta läggs arkiv kring domstolar, lärosäten, lantmäteriet med flera, och har man väl börjat gräva kring en person, så vill man gärna läsa mer om händelser och företeelser från samma tid. Historia är spännande och än mer spännande blir det när huvudpersonerna är dina släktingar.

Vi har pratat med våra kursledare inom släktforskning kring upptäckter och överraskningar de funnit i arkiven. Hans Olsson och Carin Nilsson, bägge kursledare i Värmland och Jeanette Klingberg och Inger Hagström, kursledare i Örebro län.

Hans har släktforskat länge, precis som sina kollegor, och är även engagerad i Sveriges släktforskarförbund. Han berättar att en anfader kom på slutet av 1600-talet från Vallagärdet i Lund och var friryttare, han hamnade efter ett antal boställen i Kila socken, där kommande generationer var fältväblar, med efternamnet Wall och så blev en skåning värmlänning.

Precis som så många andra har Hans även släkt som utvandrat till Amerika. Carin berättar att hon funnit många kopplingar till USA, Kanada och Norge. Jeanette har genom DNA-test fått många finska träffar, något hon ännu inte sett i sin forskning, men nyfiken att lära mer om. Inger misstänker att vissa rötter finns att finna i Belgien, då hennes mor berättat att de har valloner i släkten. Det är lätt att

förundras över hur människor reste och flyttade trots avsaknad av alla snabba transportmedel och den teknik som finns i dag.

När man släktforskar finner man ibland livsöden som berör extra starkt, Inger berättar att hennes anfader Pehr Hagström blev föräldralös när han var åtta år gammal. Först dog fadern i rödsot, efter 16 dagar dör modern i rötfeber, tre veckor senare dör hans syster som är nio år i rötfeber och efter ytterligare 16 dagar dör ännu en syster endast nio månader gammal.

- Det måste ha känts fruktansvärt att mista sina båda föräldrar och sina syskon på så kort tid. Pehr hamnade på fattigstugan 1774, reflekterar Inger.

Carin fyller i med en anekdot om hennes farmors morfar, som var mycket engagerad i Svenska missionsförbundet, och orsakade en stor konflikt med Svenska kyrkan, följt av mycket skriverier i tidningarna. Han bjöd hem en av Missionsförbundets grundare, PP Waldenström, och anordnade en turné med predikningar omkring Bollnäs. Detta föll inte i god jord och prästen i Bollnäs var mycket upprörd över att Waldenström hade åkt runt och spridit sin "irrlära" bland de lättpåverkade bönderna.

Det finns många berättelser att finna och Jeanette säger att om hon kunde förflytta sig i tiden så skulle hon göra nedslag i varje århundrade, dels för se hur de levde samt ställa alla de frågor om deras förfäder som hon inte har lyckats hitta i arkiven, men konstaterar också att:

- Det mest överraskande med släktforskning är att man kan hitta så mycket om förfäderna och deras liv och leverne i olika arkiv bara man är envis, noggrann och inte ger upp!





Jærven – musikalisk nostalgi med samtida budskap

TEXT: HELENA VINCENT FOTO: PRIVAT

Jærven skapar musik med influenser från 70-talets rock och med en och annan politisk poäng. Bandmedlemmarna fann varandra genom Facebook och repar nu på Medborgarskolan.

Emil Arnér spelar klaviatur i bandet Jærven. Han är uppvuxen i Hudiksvall och spelade där i olika band. 2008 flyttade han till Örebro och ville förstås fortsätta med sitt musicerande, men familjeliv och utmaningen att på en ny ort hitta likasinnade gjorde att han tog en paus. Musiken har dock alltid varit en central del och snart var han igång att skriva musik på sin egen kammare, men han hade ingen att spela låtarna med. Så 2018 lade han upp en demo, "Lyssna till din röst" i en Facebookgrupp och frågade om några andra ville vara med och starta ett band. Där och då formades Jærven. Under åren har några medlemmar försvunnit och några tillkommit, men soundet består.

– Det viktigaste med musiken och deras musicerande är att det är lustfyllt. Alla i bandet har barn och livspusslet kan ibland vara svårt att få ihop. Ibland är det lika mycket terapi på repen som det är musicerande. Men också mycket skratt, väldigt mycket skratt, säger Emil.

Jærvens musik för tankarna till 70-talsrock och den svenska proggsenen, det går helt i linje med bandmedlemmarnas vurm för musiken från den tiden. Det kändes naturligt att fundamentet låg där. Bandet bestämde tidigt att de ville att texterna skulle vara på svenska och de två

första låtarna satte soundet. Visst har det spretat lite ibland, menar Emil, men vi återvänder alltid till grunden - rock på svenska med influenser från 60- och 70-talet.

Inspiration till texterna kommer dels från sådant som är självupplevt eller någon abstrakt fiction och texterna har ofta ett budskap eller politisk poäng.

– Det finns en magi och en kraft i musiken från den tiden som är svår att sätta fingret på. Men den finns där och i bästa fall kan man återskapa en bråkdel av den. Vi har ingen ambition att låta som ett 70-talsband till 100 procent men vi flörtar gärna med den estetiken, både vad gäller sound och i vår grafiska kommunikation, säger Emil.

Bandet har satsat ganska mycket på att få till bra inspelningsmöjligheter i replokalen. De gör numera allt själva – spelar in, producerar, mixar och mastrar. Det har gjort dem mer flexibla och nu kan de med kort varsel dra ihop en inspelningssession. Tidigare har de spelat in en eller två låtar i taget och släppt dem så fort de blivit klara men under hösten 2023 började Jærven spela in sin första fullängdare. Håll utkik!

Stress

– en framgångsrik överlevnadsfunktion

TEXT: MARIE STENOQUIST

Jan Tern, eller "The Stress Exit Man" som han kallar sig, föreläser om stress. Han berättar vad stress är och delar även med sig av strategier för hur man kan hantera den ovälkomna känslan som inte alltför sällan infinner sig.

Barnen är kvar på förskolan, smöret hamnar i micron och telefonen i frysen. Ekorrhjulet som bara tenderar att snurra snabbare och snabbare ju mer vi springer.

Ovanstående i en eller annan form är säkert något som vi alla känner igen och kan relatera till.

Enligt Jan Tern är sådana saker dock logiska, om man tänker på hur människan är skapad och hur det sett ut historiskt.

– Ser man historiskt var stress och dess förmåga till snabba beslut som sker reflexmässigt skillnaden mellan liv och död. Logik, kreativitet och hämta saker i minnet tog för lång tid och nedprioriterades.

Vad man dock bör ha koll på är att den moderna stressen oftast är något som skapas av en själv, enligt Jan.

– Det är dina tankar som skapar din egen stress, säger han och illustrerar.

– Att hoppa fallskärm ut från ett plan på 4 000 meters höjd ger inte samma stresspåslag för alla människor. En del triggas och andra vägrar att sätta sig i ett plan. Precis som ormar som husdjur är det finaste som finns för vissa, så klarar andra knappt av att se en bild på en orm utan att känna ångest, bli rädda och få ett stresspåslag.

Fördelen med att det främst är dina egna tankar som styr stressen är att det alltid går att ändra tankarna och på så vis ändra på sin egna stress.

– Dessutom ska man komma ihåg att stress i sig inte är farligt. Det är när det blir långvarig stress utan möjligheter till återhämtning det blir riktigt dåligt.

Så vad kan man då göra, förutom att försöka styra sina tankar, när till exempel julstressen slår till?

– Det finns olika tekniker. En kan vara att man avsätter tid för sin stress. Att man har en halvtimme varje dag då den känslan tillåts komma fram och att det då skapas en handlingsplan för vad som kan göras för att minska effek-

ten av det som stressar. När dessa planer finns kommer inte de oroande och stressande tankarna så ofta.

– Ett exempel på detta är att aktivt tänka på vad som i värsta fall skulle kunna hända. Som vad är det värsta som händer om julbordet inte blir som det brukar? Att faktiskt aktivt tänka på om det värsta som kan hända faktiskt händer och sedan förbereda sig. Skulle det istället vara så att

man som småbarnsförälder är orolig för att barnen ska sätta i halsen, kan man gå en kurs i HLR (hjärt-, lungräddning).

Men hur ska man då hantera t ex julstress? Ja, det är som med all annan stress. Försök planera, hantera din stress under specifika tider på dygnet så att det inte kommer när du ska sova. Se till att sänka förväntningarna, plocka bort delar som många tycker är onödiga och se till att delegera.

– Dessutom ska man alltid se till att ta hand om sig själv. Allt från att lära sig att säga nej, till att försöka ha balans i livet, bidrar till att man klarar stress

bättre. Friskvård är jätteviktigt, all typ av konstnärliga aktiviteter är jättebra för mental avkoppling.

Jan menar att friskvårdsaktiviteter som på ett eller annat sätt kräver mycket av hjärnan är bra för återhämtning, eftersom det gör att du måste fokusera på nuet.

– Det gäller att hitta din grej! Och ju bättre fysisk status, desto bättre klarar du av belastningen som stress kräver. Att ta hand om sig själv är inte egoistiskt utan nödvändigt för att du ska bli den bästa versionen av dig själv.



Stort intresse för att ta jägarexamen

TEXT: MARIE STENQUIST FOTO: MARIANA JUNELL



Människan har jagat sedan urminnes tider och intresset för jakt verkar bara öka. Kanske är det en kombination av att vilja veta vad man äter och ett ökat behov av att få koppla ned, koppla bort och vara i naturen. Marina Jensen är en av Medborgarskolans ledare som håller jägarexamenskurser.

– Jag har jagat hela mitt vuxna liv, men det var absolut inte någon självklarhet från början. Min mamma jagade och när jag var ung tyckte jag det var hemskt att de sköt djur. Men när hon skulle sluta ville jag gärna köpa hennes vapen eftersom jag sedan ungdomsåren ägnat mig åt skytte, berättar Marina.

Några vapen fick hon dock inte köpa utan att först ta jägarexamen, eftersom det krävs för att man ska kunna ansöka om vapenlicens.

– Jag har alltid gillat att skjuta och har skjutit på skjutbanan sedan jag var 15 år och har även tävlat på lägre nivåer. Men det var innan jag fick barn, säger Marina och skrattar.

Hon började med luftgevärsskytte och därefter blev det en hel del lerduveskytte, vilket görs med hagelgevär.

Själva jakten började hon med när hon var 25, ett år efter

att hon tog sin jägarexamen.

– Det är roligt att skjuta, även om jag i dag inte skjuter i närheten av vad jag gjorde när jag var yngre så skjuter jag såklart in mina jaktvapen varje år och träningsskjuter. Det behöver man göra om man ska jaga.

Sedan mars är Marina en av Medborgarskolans kursledare och håller intensivkurser som är fysiskt på plats.

– Jag håller inga digitala utbildningar, även om Medborgarskolan har sådana. Dels för jag gillar att träffa människor och dels för att jag själv inte är så digital att det skulle kännas bekvämt.

Att det är en intensivkurs innebär att hela teoridelen äger rum under en och samma helg.

– Det som är så roligt med de här kurserna är att det är så blandat med människor. Alla åldrar, den yngsta som varit med har varit 14 och den äldsta över 70. Sedan är det både män och kvinnor samt personer från alla typer av yrken. Och även om man inte känner någon innan så svetsas gruppen alltid samman och efter en halv dag är det som vi alla känt varandra i evigheter, vilket ger en skön stämning som känns helt fantastisk. Det ger jättemycket energi!

Den gemensamma nämnaren för deltagarna, förutom att alla såklart har som mål att få sin jägarexamen, brukar vara intresset för naturen. Viljan att vistas utomhus och viljan att lära sig allt som ingår i en jägarexamen.

– Eftersom jag håller intensivkurser ska jag inte förneka att det är en tuff utbildning. Det är mycket som ska läsas på och förstås, vilket kräver att man som deltagare läst på innan kursen börjar.

Utbildningen handlar om allt från regler och juridik till hundhållning, jakttider, olika viltslag som man får jaga och artkännedom.

– Det finns väldigt många olika fågelarter man måste känna igen, eftersom det finns många olika fåglar man får jaga. Dessutom handlar kursen en hel del om viltvård. Hur vi ska värna om viltet, för vi vill ju ha en bra stam och att vi skjuter rätt mängd.

Kursledare

Under året har vi engagerat 509 kursledare inom vår kursprogramförda verksamhet.

Att vara kursledare kan vara ett första steg ut på arbetsmarknaden, det kan också vara en avtrappning i samband med pension eller ett sätt att utvecklas inom sin kompetens genom att utveckla andra.

Gemensamt för alla våra kursledare är att de brinner för sitt ämne och viljan att dela sin kunskap med andra.

- Det som är så roligt med de här kurserna är att det är så blandat med människor. Alla åldrar, den yngsta som varit med har varit 14 och den äldsta över 70.



Musikglädje: "Det ger så mycket att vara med"

TEXT & FOTO: KRISTINA GREEN

I Medborgarskolans dragspelsgrupp är stämningen hög. Det går inte att ta miste på den spelglädje som finns bland deltagarna.

– Det är roligt att spela tillsammans med andra, det blir gemenskap och så låter det bra när vi är flera, säger Elis Sundström som är en av deltagarna.

Varje onsdag träffas deltagarna i dragspelsgruppen och spelar både vals, visor och dansmusik i Svenshults bygdegård på Hammarö. En del använder piano- andra knappdragspel och tillsammans låter de som en hel orkester.

– Vi ses och spelar hela året, med undantag för jul och sommar. Det blir omkring 30-35 träningstillfällen per år och det är lika roligt varje träff. Det är klart vi tar paus och fikar också under kvällen, säger cirkelledaren Jan Larsson.

Repertoaren är blandad.

– Jag har med mig ett visst grundmaterial men det finns utrymme för önskelåtar, det finns möjlighet att skaffa fram noter och det gör att vi får en bredd på det vi spelar. I dag har vi spelat låtar av Benny Andersson men också flera dansbandslåtar.

Under terminen kan det bli spel i orkesterform med andra musiker. Bland annat är gruppen med och spelar i Ransäter varje år.

– Vi tränar tillsammans flera gånger innan vi är med. Men att vara med vid framträdanden är förstas frivilligt för deltagarna, säger Jan.

Elis Sundström ser cirkelträffarna som en ren hälsokur.

– Ja, det gör jag. Det är roligare att spela när man med i ett sammanhang. Det blir en annan dimension och jag ser fram emot varje träff. Så är man sugen på att spela, behöver man inte vara rädd för att komma med. Man måste inte tro att man ska kunna allt, det kommer efter hand, avslutar Elis.

Teatervalvet låter små tänkare lösa stora problem

TEXT: CAMILLA DANIELSSON FOTO: TEATERVALVET

”I teatern är vi alla lika gamla” säger Johanna Oranen med värme och plötsligt är svaret på min fråga om varför teater som konstform aldrig upphör att vara relevant helt överflödig.

Kreatör och kostymör, kallar hon sig, men efter att ha pratat med henne en stund undrar jag om allt hon faktiskt gör överhuvudtaget skulle få plats på ett visitkort.

Hela hennes liv har präglats av intresset för teater. Hon har alltid gillat att klä ut sig och barndomens lekfullhet är något som finns kvar och som hon i dag kan dra nytta av i sitt arbete, både när det gäller manus, scenografi och kostym.

- Jag började sy som fyraåring och det intresset har bara vuxit med tiden. Under uppväxten var det lätt att hitta nya stilar. Man behövde inte köpa saker hela tiden utan klipp-te sönder och sydde om och vips så hade man en helt ny outfit till dagen därpå, berättar Johanna.

I dag arbetar hon som teaterlärare på estetprogrammet på Karolinska skolan i Örebro och sedan 2012 håller hon även teaterkurser för barn från 6 till 16 år i Medborgarskolans regi. Inte sällan är det tidigare kursdeltagare som dyker upp på estetprogrammet, som vill fortsätta att utvecklas inom teater och skådespeleri.

Johannas eget teaterintresse tog riktig fart först efter gymnasietiden. Då fick hon jobb på Örebro slott som guide och lärde känna en massa likasinnade. Det ledde till en rad teaterproduktioner där Johanna sydde upp historiska dräkter och till slut kunde hon inte tänka sig något annat än en karriär i teaterns magiska värld. Tillsammans med sin gode vän Fredrik Carlsson startade hon Teatervalvet 2010 och sedan dess har ensemblen både vuxit och förändrats.

- Människor kommer och går men otaliga vänskapsrelationer har uppstått under åren och de består. Det är ju det som är så fint med teater, säger Johanna. I vår ensemble finns både barn, vuxna och äldre, men vi är alla där av samma anledning. Det är underbart att se en vänskap växa fram mellan någon som är liten och någon som levt ett helt liv.

Och sedan kommer det där självklara citatet som jag

inledde med; att i teatern är vi alla lika gamla. För visst är det ju ju precis så det är? Att spela teater är ett sätt att få leka, släppa vardagen lite och bara vara någon annan för en stund, och det är inte svårt att förstå varför så många, både unga och gamla, lockas av det.

Johanna har turen att kunna arbeta med sitt stora intresse – för vare sig hon undervisar, sitter och syr kostymer i ateljén i Wadköping eller något annat så andas det teater. Och jobbar hon inte så hittar hon ändå inspiration till kommande kreaturer i allt hon ser och upplever.

- Jag tänker i bilder. Jag ser material, former och färger och inspireras av tid och rum. Jag har alltid ett öga öppet för att snappa upp roliga idéer som jag kan spara och använda i framtiden. Får jag inte vara kreativ så mår jag inte bra, det är bara så det är.

Teatervalvets pjäser bygger på befintliga sagor och myter, men arbetas om för att passa deras egen publik. Barnen som tittar på är oerhört viktiga och det är ofta interaktiva föreställningar som ges, där publiken får möjlighet att vara aktiva och hjälpa de olika karaktärerna framåt i sagan.

Johanna och hennes kollegor är även måna om att samtiden ska synas i produktionerna och lyfter fram sådant som är aktuellt på ett lättillgängligt sätt. Förra året spelades ”Kejsarens nya kläder” i modern tappning med kopplingar till Greta Thunberg och klimatfrågan och under hösten 2023 är det Rödluvan som kommer att behöva hjälp med diverse saker. Premiären var fredag vecka 43 och ett perfekt inslag i höstlovsaktiviteterna. Eller hur?



Representation

I LÄNENS KOMMUNER

Under 2023 hade vi minst ett arrangemang i 26 av 76 kommuner i hela region Mitt, d v s Dalarnas län, Gävleborgslän, Södermanlands län, Uppsala län, Värmlands län, Västmanlands län samt Örebro län. **Observera att siffrorna avser helår resp. halvår utifrån sammanslagningen som trädde i kraft 2023-07-01.**

I siffrorna ingår våra samlade folkbildningsvolymmer avseende de tre verksamhetsformer som vi kan rapportera som underlag för statliga och kommunala bidrag; Studiecirkel, Annan folkbildningsverksamhet samt Kulturprogram.

REGION MITT

Värmlands län, Örebro län: Helår 2023
Dalarnas län, Gävleborgs län, Södermanlands län,
Uppsala län, Västmanlands län: Halvår 2023

DALARNAS LÄN HÖST 2023

Kommun	Deltagare	Timmar	Kulturprogram
AVESTA	10	92	
BORLÄNGE	4	89	
FALUN	345	506	24
LUDVIKA	333	1753	22
MALUNG-SÄLEN	29	28	
SMEDJEBACKEN	16	234	
VANSBRO	88	224	

GÄVLEBORGS LÄN HÖST 2023

Kommun	Deltagare	Timmar	Kulturprogram
GÄVLE	302	1308	6
SANDVIKEN	2	49	

SÖDERMANLANDS LÄN HÖST 2023

Kommun	Deltagare	Timmar	Kulturprogram
ESKILSTUNA	85	307	44
NYKÖPING	24	93	
STRÄNGNÄS	27	141	36

UPPSALA LÄN HÖST 2023

Kommun	Deltagare	Timmar	Kulturprogram
ENKÖPING	224	432	
UPPSALA	1239	4380	

VÄRMLANDS LÄN HELÅR

Kommun	Deltagare	Timmar	Kulturprogram
ARVIKA	41	250	
FORSHAGA	14	197	
GRUMS	0	118	118
HAGFORS	0	17	17
HAMMARÖ	108	172	
KARLSTAD	4542	17305	712
KIL	63	156	
KRISTINEHAMN	347	1202	337
MUNKFORS	7	131	0
SÄFFLE	215	1097	0

VÄSTMANLANDS LÄN HÖST 2023

Kommun	Deltagare	Timmar	Kulturprogram
ARBOGA	4	3	0
VÄSTERÅS	577	1204	13

ÖREBRO LÄN HELÅR

Kommun	Deltagare	Timmar	Kulturprogram
ASKERSUND	78	28	0
DEGERFORS	0	316	316
HALLSBERG	0	24	24
KARLSKOGA	148	712	330
KUMLA	254	1298	10
LEKEBERG	63	300	79
LINDESBERG	293	434	116
LJUSNARSBERG	11	177	153
NORA	82	277	93
ÖREBRO	6794	21909	1686

TOTALT: 16 369 56 963 4 136

Verksamheten

Som studieförbund mäter vi vår framgång i hur stor verksamhet och hur många individer som väljer att delta i de arrangemang som vi arrangerar. Därför väljer vi att redovisa vår verksamhet utifrån hur många studietimmar vi genomfört. För att siffrorna ska vara jämförbara räknas ett kulturprogram om till nio studietimmar, allt enligt praxis.

Vi har valt att ta med våra uppdrag kring språkstöd för asylsökande och nyanlända. En verksamhet som ofta bedrivs med studiecirkeln form som utgångspunkt och med statligt stöd i särskild ordning. Vi ser detta uppdrag som en del av den nya folkbildningen.

Kulturprogram är en stor del av vår verksamhet. Kulturprogram är en viktig verksamhetsform utifrån sin flexibilitet och öppenhet som ger goda förutsättningar för enskilda människor och olika grupper att träffas. Kulturprogrammen är en lättillgänglig väg till både folkbildning och kulturfören. Programmen kan vara gratis att delta i, eller oftast billigare än många andra kulturevenemang.

Även om varken enskild musik eller barndans är rapporteringsbar folkbildning enligt Folkbildningsrådets kriterier väljer vi att ta med detta område eftersom vi ser det som folkbildning. Att nå barn i tidig ålder med rytmik och rörelse är positivt. Många barn utvecklar ett intresse i tidiga år och blir sedan deltagare hos oss under sin uppväxt. Enskild musikundervisning är ett bra komplement till de kommunala musik- och kulturskolorna då dessa inte har kapacitet att ta emot alla ungdomar (eller vuxna) som vill utveckla sitt musicerande.

VERKSAMHET	TIMMAR
Kursprogramförd verksamhet	18 021
Barndans och enskild musik	1158
Samverkan, föreningar och improvisatorisk musik	35 158
Kulturprogram	38 601
Uppdragsverksamhet, Svenska från dag 1, Vardagssvenska, Svenska för föräldralediga. Insatser för personer långt från arbetsmarknaden	471
TOTALT ANTAL TIMMAR:	93 409

Folkbildning

– BILDNING TILL
NYTTA OCH NÖJE



Smaka på ordet folkbildning, hur man än vrider och vänder på det så låter det bra. Bildning är bra och visst vill man vara bildad? Och folk är roligt, att träffa människor i olika åldrar från olika bakgrunder, med spännande erfarenheter är berikande. Slår vi ihop orden till folkbildning, så blir det något annat, en gemensam rörelse till ett bildat folk och ett starkt samhälle. Att ha kunskap stärker individen och ökar möjligheten till delaktighet i samhället.

Kan då en kurs i spanska eller akustisk gitarr verkligen bidra till detta? En kurs eller en studiecirkel är så mycket mer än den kunskap som du som individ får. Utöver fraser och ackord, får du nya bekanskap och vänner. Kanske har ni diskuterat ett aktuellt ämne, och du har fått studsa dina åsikter och funderingar, nya perspektiv och infallsvinklar har adderats till din skattkista av bildning.

När människor möts händer saker, tankar föds, man diskuterar, skrattar och tar lärandet till ytterligare en nivå. Folkbildningen är en plattform för dialog och möten över gränser, där den sammanbindande faktorn är det gemensamma intresset.

Varje år deltar människor i kurser och studiecirkel runt om i Sverige. Dessa möten samlar individer med olika bakgrund för att utforska ämnen som konst, språk, eller ekonomi.

Studiecirkeln, där en liten grupp människor lär sig tillsammans, är en central del av folkbildningen. Den första studiecirkeln startade redan 1902 av en socialdemokratisk riksdagsman som ville främja bildning genom kamratlig samvaro. Detta var en av de rörelser som senare gav upphov till folkhögskolor, folkbibliotek och studieförbund.

En av folkbildningens unika egenskaper är dess frihet och frivillighet. Deltagarna har möjlighet att påverka innehåll och upplägg, vilket skapar en flexibel och individanpassad inlärningsmiljö. Forskning har visat att denna pedagogiska metod, där deltagarna är delaktiga i sitt eget lärande, är särskilt effektiv.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Medborgarskolan Mitt, 875000-6150, avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31.

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Studieförbundet Medborgarskolan är ett riksomfattande förbund bestående av ideella föreningar. Medborgarskolan Region Mitt är en av dessa föreningar. Medborgarskolans syfte är att verka för en objektivt bedriven fri och frivillig folkbildningsverksamhet och därmed förenlig verksamhet. Medborgarskolans fyra kärnvärden; Individ i centrum, Utveckling i samverkan, Ömsesidig respekt och Kunskapens egenvärde, ska genomsyra verksamheten på alla nivåer. Medborgarskolan Region Mitt strävar efter att verka i majoriteten av de kommuner i Värmlands, Örebro, Sörmlands, Västmanlands, Upplands, Gävleborgs och Dalarnas län. Vi verkar inom motsvarande regionområden. Vi bedriver verksamheter i såväl förhyrda lokaler som i ägda fastigheter. Medborgarskolan Region Mitt hade på bokslutsdagen ett helägt dotterbolag, Didaktik i Karlstad AB.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I samband med de stora förändringar som följer av det nya statsbidragssystemet tog Medborgarskolan initiativ till att förändra sin regionsstruktur i Sverige. Arbetet initierades under hösten-22 och implementerades vid halvårsskiftet -23.

2023 var ett händelserikt år för regionen. Värmland-Örebro, södra halvan av region Mitt samt hela region Mälardalen gick samman 1 juli för att tillsammans bilda en större och starkare region – region Mitt. Redan under hösten nåddes förväntad prognos och i Örebro var Medborgarskolan det största studieförbundet sett till volymer, under 2023.

I Gävle drevs språkprojekt framgångsrikt, medan Värmland fortsatt erbjuda språkundervisning och mötesplats för de som flytt kriget i Ukraina. Vi har under året varit en välbesökt mötesplats och erbjudit fria och frivilliga aktiviteter för såväl ung som gammal. Prioriterade ämnesområden gällande kursverksamheten har under året varit djur och natur, språk, mat och dryck, sång och musik, ateljé och hantverk samt dans.

2 oktober utökades regionen med ytterligare en skola, denna gång en grundskola F-6 i Sunne, som region Mitt numera är stolt huvudman till. Ekeby skola kommer utgöra ett bra komplement till övrig skolverksamhet som drivs i regionen, såsom Karlstads Globala gymnasium samt förskolan Kullerbyttan i Säffle.

Flerårsöversikt

	2023	2022	2021	Belopp i kr 2020
Nettoomsättning	30 708 390	18 561 875	17 646 382	17 169 523
Resultat efter finansiella poster	16 333 690	46 790 614	-1 770 091	-1 491 441
Soliditet %	85	88,6	55,1	76

Kommentar till flerårsöversikt

Omsättningen har ökat mycket under 2023 vilket till stor del beror på den omorganisation som gjorts, där tre regioner har blivit en ny region.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.
Inga bidrag är inkluderade i denna post.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före skatter.

Soliditet

(Totalt eget kapital + (100 % - aktuell bolagsskattesats av obeskattade reserver)) / Totala tillgångar

Förändringar i eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	18 027 249	46 751 414
Balanseras i ny räkning	46 751 414	-46 751 414
Årets resultat		16 333 690
Belopp vid årets utgång	64 778 663	16 333 690

Resultatdisposition

	Belopp i kr
<i>Till årsstämman förfogande står följande medel:</i>	
Balanserat resultat	64 778 664
Årets resultat	16 333 690
Summa	81 112 354
<i>Styrelsen föreslår att medlen disponeras enligt följande:</i>	
Balanseras i ny räkning	81 112 354
Summa	81 112 354

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-01-01 - 2023-12-31</i>	<i>2022-01-01 - 2022-12-31</i>
Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.			
Nettoomsättning		30 708 390	18 561 875
Folkbildningsbidrag och övriga projektintäkter	2	36 792 574	20 606 303
Övriga rörelseintäkter		19 448 413	54 663 194
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		86 949 377	93 831 372
Rörelsekostnader			
Kursledare och material		-3 729 193	-3 401 772
Övriga externa kostnader		-29 175 448	-20 069 261
Personalkostnader	3	-37 664 451	-25 597 879
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-1 486 160	-1 209 937
Summa rörelsekostnader		-72 055 252	-50 278 849
Rörelseresultat		14 894 125	43 552 523
Finansiella poster			
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar		0	2 808 773
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	4	1 443 981	440 197
Räntekostnader och liknande resultatposter		-4 416	-10 879
Summa finansiella poster		1 439 565	3 238 091
Resultat efter finansiella poster		16 333 690	46 790 614
Resultat före skatt		16 333 690	46 790 614
Skatter			
Skatt på årets resultat		0	-39 200
Årets resultat		16 333 690	46 751 414

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	5	2 586 659	2 659 159
Inventarier	6	3 118 253	1 843 247
Förbättringsutgifter på annans fastighet	7	2 514 909	3 118 548
Summa materiella anläggningstillgångar		8 219 821	7 620 954
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	8	1 450 000	350 000
Fordringar hos koncernföretag	9	18 600 000	19 700 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10	1 445 681	500
Summa finansiella anläggningstillgångar		21 495 681	20 050 500
Summa anläggningstillgångar		29 715 502	27 671 454
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
Råvaror och förnödenheter		159 964	138 880
Summa varulager m.m.		159 964	138 880
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 366 268	312 718
Fordringar hos koncernföretag		985 000	0
Övriga fordringar		1 698 898	520 918
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		5 017 466	2 671 882
Summa kortfristiga fordringar		10 067 632	3 505 518
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar		25 438 552	24 981 330
Summa kortfristiga placeringar		25 438 552	24 981 330
Kassa och bank			
Kassa och bank		30 093 631	16 834 919
Summa kassa och bank		30 093 631	16 834 919
Summa omsättningstillgångar		65 759 779	45 460 647
SUMMA TILLGÅNGAR		95 475 281	73 132 101

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		64 778 664	18 027 249
Årets resultat		16 333 690	46 751 414
Summa fritt eget kapital		81 112 354	64 778 663
Summa eget kapital		81 112 354	64 778 663
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		78 771	65 428
Leverantörsskulder		5 709 679	3 594 528
Skulder till koncernföretag		33 891	39 551
Skatteskulder		478 132	372 798
Övriga skulder		1 910 968	1 215 246
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		6 151 486	3 438 685
Summa kortfristiga skulder		14 362 927	8 726 236
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		95 475 281	73 504 899

Noter

Belopp i kr om inget annat anges.

Not 1 Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Materiella anläggningstillgångar

<i>Avskrivningar</i>	<i>År</i>
Byggnader	50
Inventarier, verktyg och installationer	3-10
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5

Koncernuppgifter

Medborgarskolan Mitt har på balansdagen ett helägt dotterföretag, Didaktik i Karlstad AB med org nr 556835-4640.

Föreningen är en moderförening. Med stöd av ÄRL 7 kap 3§ upprättas ingen koncernredovisning.

Not 2 Folkbildningsbidrag och övriga projektbidrag

<i>Intäktsslag</i>	<i>2023-01-01 - 2023-12-31</i>	<i>2022-01-01 - 2022-12-31</i>
Statsbidrag	23 851 907	14 051 470
Kommunbidrag	3 393 651	1 387 835
Regionbidrag	3 299 329	2 005 745
Projektbidrag	6 247 687	3 161 253
Summa	36 792 574	20 606 303

Not 3 Medelantalet anställda

	<i>2023-01-01 - 2023-12-31</i>	<i>2022-01-01 - 2022-12-31</i>
Medelantalet anställda	49	39

Not 4 Ränteintäkter från koncernbolag

	<i>2023-01-01 - 2023-12-31</i>	<i>2022-01-01 - 2022-12-31</i>
Ränteintäkter och liknande resultatposter som avser kortfristiga fordringar på och andelar i koncernföretag som är omsättningstillgång	985 000	

Not 5 Byggnader och mark

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 680 201	9 108 201
Förändringar av anskaffningsvärden		
Försäljningar/utrangeringar		-5 428 000
Utgående anskaffningsvärden	3 680 201	3 680 201
Ingående avskrivningar	-1 021 042	-6 066 550
Förändringar av avskrivningar		
Försäljningar/utrangeringar		5 123 322
Årets avskrivningar	-72 500	-77 814
Utgående avskrivningar	-1 093 542	-1 021 042
Redovisat värde	2 586 659	2 659 159

Not 6 Inventarier

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	5 246 041	4 207 026
Förändringar av anskaffningsvärden		
Inköp	3 178 480	1 427 015
Försäljningar/utrangeringar	-481 254	-388 000
Utgående anskaffningsvärden	7 943 267	5 246 041
Ingående avskrivningar	-3 402 794	-3 001 353
Förändringar av avskrivningar		
Tidigare avskr på förvärvade tillgångar	-1 092 397	
Försäljningar/utrangeringar	481 254	232 800
Årets avskrivningar	-811 077	-634 241
Utgående avskrivningar	-4 825 014	-3 402 794
Redovisat värde	3 118 253	1 843 247

Not 7 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	5 350 200	4 450 410
Förändringar av anskaffningsvärden		
Inköp		899 790
Försäljningar/utrangeringar	-159 400	
Utgående anskaffningsvärden	5 190 800	5 350 200
Ingående avskrivningar	-2 231 652	-1 779 359
Förändringar av avskrivningar		
Försäljningar/utrangeringar	159 400	
Årets avskrivningar	-603 639	-452 293
Utgående avskrivningar	-2 675 891	-2 231 652
Redovisat värde	2 514 909	3 118 548

Not 8 Andelar i koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	350 000	50 000
Förändringar av anskaffningsvärden		
Lämnat villkorat aktieägartillskott	1 100 000	300 000
Utgående anskaffningsvärden	1 450 000	350 000
Redovisat värde	1 450 000	350 000

Innehav av andelar i koncernföretag

<i>Företagets namn</i>	<i>Org.nr</i>	<i>Antal andelar</i>	<i>Kapitalandel %</i>
Didaktik i Karlstad AB	556835-4640	500	100

Not 9 Fordringar hos koncernföretag

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	19 700 000	19 700 000
Förändringar av anskaffningsvärden		
Lämnat villkorat Aktieägartillskott	-1 100 000	
Utgående anskaffningsvärden	18 600 000	19 700 000
Redovisat värde	18 600 000	19 700 000

Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2023-12-31	2022-12-31
Andelar i bostadsrättsföreningar	346 400	346 400
Förändringar av anskaffningsvärden		
Anskaffade andelar	1 445 181	
Utgående anskaffningsvärden	1 791 581	346 400
Nedskrivna andelar	-345 900	-345 900
Utgående nedskrivningar	-345 900	-345 900
Redovisat värde	1 445 681	500

Not 11 Ställda säkerheter

	2023-12-31	2022-12-31
Fastighetsinteckningar	0	7 137 000
Summa ställda säkerheter	0	7 137 000

Not 12 Eventualförpliktelser

	2023-12-31	2022-12-31
Eventualförpliktelser	0	0

Underskrifter

Örebro

Anders Brandén Datum
Styrelseordförande

Nina Andersson Datum
Styrelseledamot

Marcus Andersson Datum

Fereshteh Jalayer Hess Datum
Styrelseledamot

Cecilia Albertsson Datum
Styrelseledamot

Carina Börjesson Datum
Styrelseledamot

Lina Nyberg Datum
Styrelseledamot

Oskar Svärd Datum
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats

Grant Thornton Sweden AB

Victor Wiklund
Auktoriserad revisor



Document history

COMPLETED BY ALL:

26.03.2024 10:11

SENT BY OWNER:

Victor Wiklund · 22.03.2024 08:49

DOCUMENT ID:

Sy67029Cp

ENVELOPE ID:

SkInQ03cRT-Sy67029Cp

DOCUMENT NAME:

ÅR för signering Mbsk 2023.pdf
10 pages

Activity log

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
MARCUS ANDERSSON marcus.andersson@medborgarskola.n.se	Signed Authenticated	22.03.2024 08:58 22.03.2024 08:57	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1966/08/19) IP: 94.255.128.197
Fereshteh Jalayer Hess fereshteh.jalayer@liv.se	Signed Authenticated	22.03.2024 10:01 22.03.2024 10:00	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1969/03/21) IP: 95.196.0.23
LINA NYGREN lina@linanygren.se	Signed Authenticated	22.03.2024 10:39 22.03.2024 10:39	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1982/04/08) IP: 84.217.3.22
CECILIA ALBERTSSON CeciliaMariaEriksson@hotmail.com	Signed Authenticated	22.03.2024 16:54 22.03.2024 16:53	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1980/06/18) IP: 78.72.60.63
CARINA BÖRJESSON evacarinaborjesson@gmail.com	Signed Authenticated	22.03.2024 21:04 22.03.2024 21:01	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1962/03/19) IP: 83.140.77.118
NINA ANDERSSON ninank@hotmail.se	Signed Authenticated	25.03.2024 07:20 25.03.2024 07:19	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1979/09/11) IP: 195.84.66.4
Oskar Svård oskar.svard@moderaterna.se	Signed Authenticated	25.03.2024 14:43 25.03.2024 14:42	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1995/12/25) IP: 94.234.100.214
ANDERS BRANDÉN anders.branden@medborgarskolan.se	Signed Authenticated	26.03.2024 07:38 26.03.2024 07:37	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1957/02/26) IP: 81.128.201.189
Victor Wiklund	Signed	26.03.2024 10:11	eID	Swedish BankID (DOB: 1991/02/10)

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above. Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.



GDPR
compliant



eIDAS
standard



PAdES
sealed

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
victor.wiklund@se.gt.com	Authenticated	26.03.2024 10:11	Low	IP: 194.14.78.10

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document.

Custom events

No custom events related to this document

Veri ed ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Veri ed.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.



GDPR
compliant



eIDAS
standard



PAdES
sealed

Revisionsberättelse

Till regionsstämman i Medborgarskolan Mitt

Org.nr. 875000 - 6150

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Medborgarskolan Mitt för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Medborgarskolan Mitts finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att regionsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god

revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Medborgarskolan Mitt för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att regionsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stadgarna.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsmed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med stadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionsmed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med stadgarna.

Karlstad, enligt datum som framgår av elektronisk signering.

Grant Thornton Sweden AB

Victor Wiklund
Auktoriserad revisor



Document history

COMPLETED BY ALL:

26.03.2024 10:12

SENT BY OWNER:

Victor Wiklund · 26.03.2024 10:09

DOCUMENT ID:

BkZ8J-MxyC

ENVELOPE ID:

BygIkbGe10-BkZ8J-MxyC

DOCUMENT NAME:

Revisionsberättelse Medborgarskolan Mitt 2023-01-01–2023-12-3

1.pdf

2 pages

Activity log

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
Victor Wiklund victor.wiklund@se.gt.com	Signed Authenticated	26.03.2024 10:12 26.03.2024 10:12	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1991/02/10) IP: 194.14.78.10

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document.

Custom events

No custom events related to this document

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above. Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.



GDPR
compliant



eIDAS
standard



PAdES
sealed

**VI GÖR INTRESSEN
TILL KUNSKAP**